

STICHTING VRIZA
JAARVERSLAG 2024

INHOUD

- 1. ORGANISATIE EN DOELSTELLINGEN
 - 1.1. ALGEMEEN
 - 1.2. ORGANISATIE IN 2024
- 2. ACTIVITEITEN 2024
 - 2.1. PRODUCTIES
 - 2.2. DISTRIBUTIE EN PRESENTATIE
- 3. PLANNEN 2025

1. ORGANISATIE EN DOELSTELLINGEN

1.1. ALGEMEEN

VRIZA is een door kunstenaars opgezet projectbureau dat films ontwikkelt, produceert en distribueert voor en in samenwerking met kunstenaars en andere grensgangers. We werken met makers met een geëngageerde praktijk, die met hun films de dominante ideeën over milieu en ongelijkheid bevragen, en zich inzetten voor wie niet gezien wordt, en voor wat bedreigd wordt.

We ondersteunen makers zowel praktisch als inhoudelijk, zorgen voor projectfinanciering en projectmanagement. We zijn een sparringpartner in de ontwikkeling en realisering van films en organiseren research- en feedback-evenementen. Ook zetten we ons ervoor in dat de films door een breed divers publiek kunnen worden gezien en besproken. In samenspraak met creatieve makers smeden we presentatie- en distributieplannen voor hun geëngageerde films waarvoor we samenwerken met bioscopen, theaters, gemeenschapscentra, kunstpodia en andere podia.

VRIZA is een stichting en werkt met een bestuurs-directiemodel. Het bestuur bestaat uit vrijwilligers, bestuurt op hoofdlijnen, houdt toezicht, en is eindverantwoordelijk. Het bestuur is samengesteld uit tenminste drie leden van verschillende generaties, en achtergronden en werkzaam in verschillende culturele sectoren. Bestuursleden worden benoemd voor een periode van vier jaar en kunnen maximaal eenmaal worden herbenoemd. Minimaal tweemaal per jaar organiseert het bestuur een overleg over de algemene gang van zaken van de organisatie. Bestuursleden waken voor belangenverstrengeling.

Lonnie van Brummelen is sinds 2021 directeur en heeft van het bestuur een volledige volmacht gekregen om zaken namens het bestuur te regelen. Om de volmacht van de directeur helder af te bakenen is in 2023 een huishoudelijk reglement ingesteld. Jaarstukken worden voorbereid door de directie en na goedkeuring door het bestuur op de website gepubliceerd.

De stichting verkrijgt zijn inkomsten uit de productie van films, vergoedingen voor vertoningen, en incidentele subsidies voor de organisatie. Alle medewerkers van de stichting, inclusief de directeur, declareren hun gewerkte uren op freelancebasis tegen een vergoeding per uur die door het bestuur wordt vastgesteld. We hanteren de codes voor cultural governance, diversiteit en inclusiviteit, en fair practice voor kunstenaarshonoraria.

1.2. ORGANISATIE IN 2024

In 2024 vertrok medewerker Rhea Harbers die sinds 2020 met toewijding de administratie deed. Ook namen we afscheid van Hilde de Bruijn die zich sinds 2022 inzette voor verschillende producties. We danken hun voor hun betrokkenheid en inzet.

In 2024 liep ook de termijn af van bestuursleden Jelle Bouwhuis en Halbe Kuipers, die zich jarenlang committeerden om VRIZA als filmproductiebureau op te starten. Het bestuur is in 2024 versterkt met vier nieuwe leden: Temra Pavlovic, Lucas van der Velden, Tiong Ang en Peggy Gemerts.

In mei 2024 betrok VRIZA een nieuwe studio aan de Tweede Leeghwaterstraat 7A in Amsterdam.

Bestuur

Voorzitter: Lucas van der Velden

Penningmeester: Katja Draaijer

Secretaris: Temra Pavlovic

Algemeen bestuurslid: Tiong Ang

Algemeen bestuurslid: Peggy Gemerts

Administratiekantoor

NAHV, Amsterdam

Directeur

Lonnie van Brummelen

Producenten

Lonnie van Brummelen

Siebre de Haan

Postadres:

KNSMlaan 604, 1019LP Amsterdam

Vestigingsadres:

Tweede Leeghwaterstraat 7A, 1018RA Amsterdam

Registraties

Bankrekening: NL44INGB 0008970467

KvK nummer: 34130270

RSIN nummer: 811517172

Er wordt toegewerkt naar een ANBI status

2. ACTIVITEITEN 2024

2.1. PRODUCTIES

East of Noon

Sinds 2018 werkte VRIZA samen met beeldend kunstenaar Hala Elkoussy om haar artistieke speelfilm *East of Noon* te produceren die met een allegorisch verhaal commentaar levert op de hedendaagse situatie in Egypte. Het verhaal is gesitueerd in een fictieve tijdloze enclave, waar een autocratische leider heerst en bewoners in angst en chaos moeten overleven. Aan de hand van een jonge opstandige muzikant en een verhalenvertelster bevraagt de film de rol van kunst en cultuur in een autoritaire samenleving.

Scene draaiboek *East of Noon*

East of Noon was de laatste productie die VRIZA van het Filmfonds moest coproduceren met een "ervaren producent". Daarom werd seriousFilm gevraagd om voor dit fonds de aanvragende partij te zijn. Het project werd geselecteerd voor De Verbeelding (een samenwerking van Mondriaan Fonds en Filmfonds) en kreeg een Production Incentive. VRIZA bracht financiering in van AFK en Mondriaanfonds voor de ontwikkeling van de film en van Fonds 21 voor de bioscooprelease. Nu'ta film bracht private Egyptische financiering in en DOHA postproductie financiering uit Qatar.

In mei 2024 ging de film in première bij Quinzaine des Cineastes op Cannes. Daarna werd de film geselecteerd voor toonaangevende festivals, waaronder Gent, Melbourne, Leeds, en IFFR en Berlin Critic's Week (deze laatste twee vinden plaats in 2025).

Monikondee

Monikondee (Geldland) is een participierend filmproject van Van Brummelen en De Haan en de Surinaamse theatermaker Tolin Alexander. Ann Hermelijn is de Surinaamse line-producer van het project. De film is een vervolg op *Stones Have Laws* (2018), die door ditzelfde team werd gerealiseerd.

Monikondee volgt Boogie, een bootsman die met zijn houten korjaal essentiële vracht levert aan afgelegen Marron en Inheemse gemeenschappen die leven aan de grensrivier tussen Suriname en Frans-Guyana. Hoewel deze gemeenschappen nog altijd hun eigen voedsel verbouwen, worden ze steeds afhankelijker van bootslieden voor hun eerste levensbehoeften, doordat overstromingen en droogte hun oogsten bedreigen en toenemende goudwinningsactiviteiten het water vergiften.

De film combineert technieken uit de participerende cinema van o.m. Brecht en Rouch, met technieken van de inclusieve Marron "mato" verteltraditie. Hierbij wordt de hoofdverteller onderbroken door andere vertellers met nieuwe verhaallijnen en liederen. De technieken van mato en participerende cinema worden in de film uitgewerkt met meerstemmigheid, re-enactments van dagelijkse handelingen en onderhandelingen, en een scene waarin de 'acteurs' als toeschouwers kijken naar het filmverhaal dat ze met elkaar maakten.

Filmstills *Monikondee*

De filmopnamen zijn in het voorjaar van 2024 afgerond. In de loop van 2024 werd de film gemonteerd en aan ruim twintig participanten vertoond. De vertoning werd gevolgd door een geanimeerd nagesprek dat werd gefilmd en als epiloog aan de gemonteerde film is toegevoegd.

In 2024 is ook een webplatform gelanceerd, waarop een selectie van de interviews is gepubliceerd die werden opgenomen tijdens het vooronderzoek in 2022. Het webplatform wordt specifiek ondersteund door Dutch Culture.

<https://VRIZA.org/en/monikondee-onderzoek/>

De ontwikkeling van de film werd ondersteund door Mondriaan Fonds, AFK en Nederlands Filmfonds. Dit laatste fonds kende een realiseringsbijdrage toe in het kader van hun Caleidoscoop regeling. Fonds 21 steunt de bioscooprelease van het project. Cinema Delicatessen gaf middels een LOI te kennen geïnteresseerd te zijn in bioscooprelease. Marc Thelosen (seriousFilm) is productie coach voor het project. De geplande oplevering van de film is gepland in 2025.

Object Reconnaissance

De Grieks-Iraanse kunstenaar Stefanos Tsivopoulos vroeg VRIZA in 2021 om zijn korte film *Object Reconnaissance* te coproduceren. Vertrekkend vanuit een historisch artefact uit de collectie van het Tropenmuseum belicht de film de (post)koloniale geschiedenis van Indonesië. Tsivopoulos schreef het fictieve levensverhaal van een jonge Nederlandse vrouw met Indonesische wortels, die tijdens een bezoek aan een etnografisch museum op een artefact stuit, dat de voormalige bruidsschat van haar grootmoeder blijkt te zijn. Hierdoor komt zij meer te weten over haar familiegeschiedenis. De film combineert nieuw opgenomen video en 8mm opnamen met bestaand archief-filmmateriaal (uit Beeld en Geluid) tot een korte film die zowel kan worden vertoond op filmfestivals alsook in een multimediale installatie.

Tsivopoulos ontving voor dit project (destijds door hemzelf aangevraagd) financiering van de Korte Verbeelding. De bijdrage bleek echter onvoldoende om de film helemaal te kunnen realiseren. VRIZA initieerde een samenwerking met Tropenmuseum. Een van de curators van het museum speelde een rol in de film, en er mocht in het museum worden gefilmd. Ook gaf Tropenmuseum een LOI voor een presentatie waarmee we aanvullende financiering konden realiseren bij AFK en Cultuurfonds.

Filmstill *Object Reconnaissance*, 2024

De film werd opgenomen in augustus 2022. Tsivopoulos monteerde de film in 2023. In 2024 kwam de film gereed. Tropenmuseum trok zich echter terug als presentatielocatie. Ook werd de film niet geselecteerd voor IDFA. In november 2024 kreeg de film een voorvertoning in filmhuis Cavia in Amsterdam, in het korte-film programma *The River Flows Both Ways*, geïnitieerd door Jasper Coppes en Lucy Cordes Engelsman. Hiermee voldoet het project aan de minimale presentatieverplichting van AFK en Cultuurfonds Noordholland. Deze voorstelling werd zeer goed bezocht. Aangezien het een coproductie betreft, met Stefanos Tsivopoulos als hoofdproducent, zullen VRIZA en Tsivopoulos samen het financiële verslag opstellen.

Kali Waal (eerdere titels *Poison Lake*, *Over de Maas*, *Shallow Lake*)

De film *Kali Waal* van kunstenaar Jasper Coppes speelt zich af in Over de Maas, een Gelders natuurgebied waar zand wordt gewonnen voor wegenbouw. In de zeer diepe plassen die door de zandwinning zijn ontstaan, leek nauwelijks leven mogelijk. Ten behoeve van de biodiversiteit werden de plassen daarom verondiept. Maar het slib dat men hiervoor gebruikte, bleek giftig industrieel afval. De tegenstrijdige intenties van afvallozing en natuurbeheer, koos Jasper Coppes als vertrekpunt voor deze film. Hij wilde de film ontwikkelen in dialoog met lokale bewoners en activisten, om samen met deze lokale ervaringsdeskundigen te verkennen wat we onder "natuur" verstaan.

Als snel werd duidelijk dat er spanningen waren tussen bewoners, bedrijven, en instanties in de omgeving van Over de Maas. Gaandeweg trokken alle bewoners en activisten zich terug uit de samenwerking vanwege de stress die ze ervoeren door het conflict met de vervuilende bedrijven. Coppes besloot daarom zijn plan om te gooien en het gebied te verkennen met buitenstaanders.

In het eerste deel van de film schetst een beknopte voice-over vanuit bezoekersperspectief de voortdurende twist tussen bewoners en industrie. Het tweede deel van de film biedt de kijker de kans om het landschap te ervaren als een ruimte waar natuur en cultuur niet gescheiden zijn, maar zich op opmerkelijke wijze verstrengelen.

Een eerste montage maakte Coppes in het najaar van 2022 voor een video-installatie bij P-OST in Nijmegen, het contact hiervoor werd door VRIZA gelegd. In 2024 kwam de film gereed en werd deze gepresenteerd bij Sprout filmfestival. Later dat jaar werd de film samen met *Object Reconnaissance* vertoond in filmhuis Cavia in filmprogramma *The River Flows Both Ways*.

Het project *Kali Waal* werd gefinancierd door de Korte Verbeelding (een samenwerking van Nederlands Filmfonds en Mondriaan Fonds) en kreeg aanvullende financiering van Amsterdams Fonds voor de Kunsten, en Prins Bernard Cultuurfonds Gelderland. Het project is inmiddels afgerekend bij deze fondsen.

Filmstill *Kali Waal*, 2024

Lyrical Vengeance

Wendelien van Oldenborgh benaderde VRIZA in 2023 met het plan een bioscoopfilm te ontwikkelen voor De Verbeelding. Van Oldenborgh is beeldend kunstenaar en maakt videowerken waarin gelegenhedscollectieven van kunstenaars en intellectuelen vanuit hedendaags perspectief kijken naar historische processen, gebeurtenissen of personen. Deze videowerken worden doorgaans in één dag opgenomen en als multimedia-installatie gepresenteerd.

De hybride documentaire *Lyrical Vengeance* vermengt documentaire en enscenering om drie schrijfsters te portretteren die cultureel actief waren in Indonesië de eerste helft van de 20e eeuw, een turbulente periode, waarin het land zichzelf van Nederlandse koloniale overheersing bevrijdde maar ook bezet werd door Japan. In dit geopolitieke krachtenveld zetten de schrijfsters hun talenten in voor de vrouwenemancipatie en de strijd tegen de onderdrukkende regimes van hun tijd. De één werd hierbij op handen gedragen door de machthebbers, terwijl de ander juist werd tegengewerkt.

Lyrical Vengeance brengt de activistische energie van de drie schrijfsters naar het heden door hun literaire werk in de film te laten interpreteren door hedendaagse personen die een eigen strijd voeren voor sociale rechtvaardigheid en gendergelijkheid.

De film speelt zich af op drie queer party's die min of meer gelijktijdig plaatsvinden in Indonesië, Japan en Nederland. Tijdens de feesten ondergaan enkele personen een gedaanteverwisseling. Met behulp van kleding, make-up, pruiken, beweging, en/of attributen transformeren ze in de personages van de schrijfsters en voeren scènes op die zijn ontleend aan het leven en werk van hun alter ego. De feestgangers verbinden hun eigen hedendaagse *struggles* met de *struggles* van toen.

Voorstudie *Lyrical Vengeance* in Japan, 2024

Het project *Lyrical Vengeance* werd in 2024 geselecteerd voor realisering in het kader van De Verbeelding. Omdat verdere financiering veel tijd vergde, en Van Oldenborgh haar research moest kunnen voortzetten, vroegen we extra financiering aan bij Dutch Culture en de Marinus Plantema Stichting. Kunstinstelling YCAM steunde het onderzoek in Japan. Begin 2025 wordt een Production Incentive aangevraagd bij Nederlands Filmfonds. We verwachten dat in het najaar van 2025 begonnen kan worden met de opnamen en streven ernaar om de film in januari 2027 in première te laten gaan op IFFR. Katja Draaijer (ook VRIZA bestuurslid) is op eigen titel productiecoach voor dit project.

2.2 DISTRIBUTIE EN PRESENTATIE

Lightlines

Windmill gaf in 2019 een LOI voor Nederlandse bioscoopdistributie van *East of Noon*. Dit bedrijf besloot echter in 2022 haar filmdistributie-activiteiten te staken en zich enkel te richten op productie. VRIZA heeft zich ingespannen om een andere passende Nederlandse distributeur te vinden en benaderde onder meer Mokum Film, Amstelfilm, Cinemien, Vedette, Filmfreak, en Gusto, maar ondanks het internationale succes van de film was vreemd genoeg geen van deze partijen geïnteresseerd om *East of Noon* uit te brengen in Nederland.

Mede door deze tegenvaller richtte Van Brummelen in 2024 samen met Manon Bovenkerk van Near/by film en met Marc Thelosen van seriousFilm een nieuwe distributie-organisatie op, Lightlines, die zich gaat toeleggen op het distribueren van artistieke films. Wallie Pollé gaat hiervoor de boekingen doen. Bovengenoemde producenten kunnen de films die zij produceren aan Lightlines voorleggen, en als Lightlines mogelijkheden ziet voor distributie worden deze uitgebracht. Lightlines staat ook open voor passende producties van derden.

Het opzetten van een distributie-organisatie vergt veel voorbereiding, mede doordat er geen startkapitaal is en een nieuwe entiteit moet worden opgericht, (verplichtingen zoals inschrijving kamer van koophandel, aanvragen BTW nummer en opzetten administratie, opzetten website, aanvragen bankrekening, lid worden van vakverenigingen). *East of Noon* zal de eerste film zijn die Lightlines uitbrengt. Er wordt gestreefd naar september 2025.

3. PLANNEN 2025

East of Noon

East of Noon krijgt in 2025 Nederlandse bioscooprelease via Lightlines. VRIZA is in gesprek met distributeur Hakka in Tunesië voor release aldaar. In 2025 beleeft *East of Noon* zijn Nederlandse première op IFFR, en is het de openingsfilm van de Berlin Critic's Week. Pascale Ramonda ontfermt zich over de festivalrelease van *East of Noon*.

Monikondee

In 2025 komt *Monikondee* gereed. De film zal worden voorgelegd aan internationale filmfestivals voor de wereldpremière. Pascale Ramonda verzorgt ook voor *Monikondee* de festivalrelease. 2025 zou een geschikt moment zijn voor Nederlandse bioscooprelease in verband met de viering van 50 jaar onafhankelijkheid Suriname. Als de film wordt geselecteerd voor IDFA kan de film pas in 2026 Nederlandse bioscooprelease krijgen. (IDFA wil tenminste Nederlandse première)

Object Reconnaissance en Kali Waal

We verwachten dat *Object Reconnaissance* en *Kali Waal* in 2025 festivalselectie gaan krijgen. Beide films zijn ingestuurd naar verschillende festivals en zullen worden voorgelegd aan het Nederlands Filmfestival.

De Zaak

VRIZA is in gesprek met de maker Matthias de Groof over diens film *De Zaak Van De Dieren Tegen De Mensen*, gebaseerd op een mystieke soefi tekst uit de 10^e eeuw. In de film wordt deze literaire rechtszaak door acteurs opgevoerd in Doel, een leegstaand dorp aan de grens van België met Nederland, waarvan de bewoners gedwongen werden te vertrekken vanwege uitbreiding van de haven van Antwerpen. Beelden van de rechtszaak worden abrupt afgewisseld met beelden vanuit niet-menselijke perspectief.

De Zaak wordt ontwikkeld met het Amsterdamse initiatief ZOOP, dat organisaties adviseert betreffende de ecologische impact van hun projecten en wordt geproduceerd door COBRA Film in Brussel. Het project ontving in 2024 ontwikkelsteun van het VAF Filmlab, ongeveer vergelijkbaar met de afdeling Onderzoek en Experiment van het Nederlands Filmfonds. Voor realisering willen Cobra en Matthias de Groof een coproductie aangaan met VRIZA. Voor VRIZA is dit Belgisch-Nederlandse project een eerste internationale minoritaire coproductie.

Quinsy Gario

We zijn in contact met Quinsy Gario over een nieuw filmproject dat hij wil ontwikkelen op St. Maarten.